{ } { }

Bakara Suresi 197 GİT

◀ Bakara / 197 ▶



اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌۚ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّۜ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُۜ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوٰىۘ وَاتَّقُونِ يَٓا اُو۬لِي الْاَلْبَابِ

Türkçe Transcript

Elhaccu eşhurun ma'lûmât*(un)*(c) femen ferada fîhinne-lhacce felâ rafeśe velâ fusûka velâ cidâle fi-lhacc*(i)*(k) vemâ tef'alû min ḣayrin ya'lemhu(A)llâh*(u)*(k) vetezevvedû fe-inne ḣayra-zzâdi-ttakvâ(c) vettekûni yâ uli-l-elbâb*(i)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali

Hac, malum aylarda olur. Kim o aylarda hacca niyet ederse bilsin ki hacda ne kadınla buluşma vardır, ne kötülükte bulunma, ne de kavga ve dövüş. Hayra dair ne işlerseniz Allah bilir. Yol azığı hazırlayın. Şüphe yok ki azıkların hayırlısı da sakınıp çekinmedir. Ey aklı eren temiz kişiler, sakının benden.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Hacc, bilinen aylarda *(yapılır)*. **Böylelikle kim onlarda** *(bu aylarda)* **haccı** *(niyetlenip başlayarak)* **farz eder** *(yerine getirir)***se,** *(bilsin ki)* **hacc'da kadına yaklaşmak, fısk yapmak** *(günah ve kötülüğe bulaşmak)* **ve kavgaya tutuşmak yoktur. Siz, hayır adına ne yaparsanız, Allah onu bilir.** *(Artık ahiret hazırlığı için)* **Azık edinin, şüphesiz azığın en hayırlısı takvadır. Ey temiz akıl sahipleri, Benden korkup** *(sizi cehenneme sokacak davranışlardan)* **sakının.**

Abdullah Parlıyan Meali

Hac belli aylarda yani Şevval Zilkade ve Zilhiccede yapılacaktır. Herkim o aylarda hacca niyet ederse, hac sırasında çirkin konuşmalardan, tüm yakışıksız davranışlardan ve kavgadan kaçınmalıdır. Her ne iyilik yaparsanız, Allah onun farkındadır.

Hac yolculuğu ve diğer tüm zamanlarınız için hazırlıkta bulunun, şüphesiz tüm hazırlıkların en güzeli, hayat proğramını Allah'ın kitabıyla belirlemektir. Öyleyse ey derin kavrayış sahipleri, yolunuzu gönderdiğim kitapla bulun.

Ahmet Tekin Meali

Hac bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca başlayıp da, haccı kendisine farz haline getirirse, hac günlerinde kadına yaklaşamaz, ilişkiyi çağrıştıracak laf söz edilemez, günaha, isyana, haktan uzaklaşmaya götüren davranışlar sergilenemez, kimseye hakaret edilemez, kavga yapılamaz. Haccın başka aylara kaydırılması, ibadet yerleri ve makbuliyetiyle ilgili ihtilâf doğuracak konular konuşulamaz. Hac sırasında yerine getireceğiniz ilahî emirlerin, her türlü iyiliğin, ihsanın, izzetin, ikramın hepsini Allah biliyor, mükâfatsız bırakmayacak. Tedariğinizi görün, hazırlığınızı yapın. Şunu da unutmayın ki, en hayırlı tedarik, en hayırlı hazırlık, takva esaslarını-Kur'ân esaslarını benimseyerek, hayata geçirerek korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmak, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olarak insanlara yük olmamaktır. Koyduğum takva esaslarına yapışarak bana sığının, günahlardan arınıp, azaptan korunun, ey akıl ve vicdan sahipleri.

bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/36; 22/25.

Ahmet Varol Meali

Hacc belli aylardadır. Kim bu aylarda haccı kendine farz ederse (ihrama girerse) bilsin ki, haccda kadına yaklaşmak, fenalık yapmak ve tartışmaya girmek yoktur. Her ne iyilik yaparsanız Allah onu bilir. Yanınıza azık alın ve bilin ki, azıkların en hayırlısı takvadır. Ey akıl sahipleri, bana karşı gelmekten sakının!

197.Yüce Allah`ın: "Yanınıza azık alın ve bilin ki, azıkların en hayırlısı takvadır" sözü hakkında Buhari, Abdullah bin Abbas (r.a.)`ın şöyle söylediğini rivayet etmiştir: "Yemenliler haccederlerdi ve yanlarına azık almazlardı: "Biz Allah`a tevekkül ediyoruz" derlerdi. Bunun üzerine Yüce Allah: "Yanınıza azık alın ve bilin ki, azıkların en hayırlısı takvadır" diye buyurdu."

Ali Bulaç Meali

Hacc, bilinen aylardır. Böylelikle kim onlarda haccı farz eder (yerine getirir)se, (bilsin ki) haccda kadına yaklaşmak, fısk yapmak ve kavgaya girişmek yoktur. Siz, hayır adına ne yaparsanız, Allah, onu bilir. Azık edinin, şüphesiz azığın en hayırlısı takvadır. Ey temiz akıl sahipleri, Benden korkup-sakının.

Ali Fikri Yavuz Meali

Hac ayları, bilinen, Şevval, Zilkade ayları ile Zilhicce'den on gündür. İşte, kim o aylarda haccı, ihrama girerek kendine farz yaparsa artık hacda kadına yaklaşmak, günah yapmak ve kavga etmek yoktur. Siz ne hayır yaparsanız Allah onu bilir. Bir de (hac

yahud ahiret için) azık edinin. Muhakkak ki, azığın, hayırlısı takvâdır; ve ey aklı tam olanlar benden korkun.

Bahaeddin Sağlam Meali
Hacc'a sayılı aylarda (girilir.) Kim bu aylarda hacca girmekle onu kendine farz kılarsa, artık bilsin ki, hac içinde cinsel münasebet, günaha girmek, mücadele etmek yoktur. Yaptığınız hayırları Allah bilir. (Dünya ve ahiretiniz) için hazırlık yapın. Bilin ki en iyi hazırlık takvadır. (Günahlardan sakınmaktır.) Ey akıl sahipleri! Artık Ben'den (azabımdan) sakının.

Bayraktar Bayraklı Meali
Hac, belli aylarda yerine getirilir. Kime hac farz olup hacca giderse orada şu davranışlar ona yasak olur: cinsel ilişkide bulunmak, günah sayılan davranışları yapmak ve kavga etmek. Ne hayır işlerseniz Allah onu bilir. Azık edininiz, biliniz ki azığın en iyisi takvâdır. Ey akıl sahipleri, benden sakınınız.

Besim Atalay Meali (1965)
Hac, bilinen aylardadır, hac farzolan kimseye, bu aylarda şunları yapmak yasak: Kadına yaklaşması, söğmesi, tartışması; eğer siz, bir hayır işlerseniz, Allah onu bilir, azık yapın, en hayırlı azık, sakınmaktadır, ey aklı erenler! Benden sakınasınız

---

Cemal Külünkoğlu Meali
Hac, bilinen aylar(da)dır. Kim o aylarda hacca başlarsa, artık ona hacda (ihramlı iken) cinsel ilişki, günaha sapmak, kavga etmek yoktur. Siz hayır olarak her ne yaparsanız, Allah mutlaka onu bilir. Bir de (yol için) kendinize azık edininiz. Şüphesiz ki azığın en hayırlısı, Allah'a karşı gelmekten (günaha sebep olan hareketlerden) sakınmaktır. Ey akıl sahipleri! Bana karşı gelmekten sakının!

Hac, Hicret'in 9. yılında farz kılınmıştır. Peygamberimiz bu yıl, Hz. Ebu Bekir'i hac emiri tayin etmiş, kendileri de bir yıl sonra yani Hicret'in onuncu yılında haccetmişlerdir. Bu, Peygamberimizin ilk haccı olduğu gibi aynı zamanda da son haccı olmuştur ve buna "Veda Haccı" denmektedir. Çünkü Peygamberimiz bu hacdan sonra hem dünyaya hem de bütün sevdiklerine veda ederek "dar-ı beka" eylemiştir. Âyetin açık anlamına göre haccın belirli bir vakti vardır ve bu vakit belirli aylardadır. Bu aylar Şevval ve Zilkade ayları ile Zilhicce ayının ilk on gününden oluşur. Yine ayete göre sadece bu aylar süresince Hac için ihrama girilebilir.
Azık edinmekten kasıt; hac yolculuğu için gerekli maddi ve manevi hazırlıkları tamamlamaktır. Maddi anlamda hazırlık; Hac sûresi boyunca diğer Müslümanlara yük olmayacak ve lojistik desteğe ihtiyaç duymayacak şekilde her türlü tedarikin yapılmasıdır. Manevi anlamda hazırlık ise vahyin belirlediği sınırlar içinde her türlü güzelliği hayata geçirmek konusunda ilahi öğretilere teslimiyet gösterileceğine, Allah'ın yasakladığı kötülüklerden sakınılacağına ve tâğûtî sistemlere karşı dik durulacağına karar verilmesidir. Aynı zamanda bu davranışları hayat felsefesi haline getirmektir. Onun için "azığın en hayırlısı Allah'a karşı gelmekten sakınmaktır." buyruluyor.

Cemil Said (1924)
Hac bidiğiniz aylarda yapılacakdır [1]. Hac idenler kadınlardan ictinâb idecek fısk ve fücûr yapmıyacak ve gavga itmeyecekdir. İşlediğiniz hayrı Allâh bilür. Seyahat içün levâzım alınız, fakat levâzımın en iyisi Allâh korkusıdır. Ey 'âkiller! Benden Korkınız.

[1] Şevval, Zi'l Ka'de ile Zi'l Hiccenin on güni

Diyanet İşleri Meali (Eski)
Hac bilinen aylardadır. O aylarda hacca girişen kimse bilmelidir ki, hacda kadına yaklaşmak, sövüşmek, dövüşmek yoktur. Ne iyilik yaparsanız Allah onu bilir. Kendinize azık edinin, şüphe yok ki azığın en iyisi Allah korkusudur. Ey akıl sahibleri! Benden korkun.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)
Hac (ayları), bilinen aylardır.[58] Kim o aylarda hacca başlarsa, artık ona hacda cinsel ilişki, günaha sapmak, kavga etmek yoktur. Siz ne hayır yaparsanız, Allah onu bilir. (Ahiret için) azık toplayın. Kuşkusuz, azığın en hayırlısı takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma)dır. Ey akıl sahipleri, bana karşı gelmekten sakının.

Hac ayları, Şevval ve Zilkade ayları ile Zilhicce ayının ilk on günüdür.

Diyanet Vakfı Meali
Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca niyet ederse (ihramını giyerse), hac esnasında kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek, kavga etmek yoktur. Ne hayır işlerseniz Allah onu bilir. (Ey müminler! Ahiret için) azık edinin. Bilin ki azığın en hayırlısı takvâdır. Ey akıl sahipleri! Benden (emirlerime muhalefetten) sakının.

Eskiden Araplar, hac mevsiminde bir takım panayırlar kurarlar, orada çeşitli sahalarda alışveriş yaparlardı. Bunlar o zaman cahiliye devri âdetlerine göre cereyan ederdi. Müslümanlar bunları günah saydılar. Allah Teâlâ aşağıdaki âyetlerde bu hususa açıklık getirdi.

Edip Yüksel Meali
Hac, bilinen aylarda uygulanmalı. Kim o aylarda hacca karar vermişse bilsin ki, hacda cinsel ilişki, kötülük yapmak, tartışmak yoktur. Yaptığınız her iyiliği ALLAH bilir. Yol için azığınızı hazırlarken en hayırlı azığın erdemlilik olduğunu unutmayın. Anlayış sahipleri! Beni dinleyin

Hac, Kutsal Aylar olan Zil-Hicce, Muharrem, Safer ve Ra-biül Evvel aylarının başında yapılabilir (2:189). Böylece dört Kutsal ayın ilk günlerinde olmak üzere bir yılda dört hac düzenlemek mümkündür. Haccı bir kaç güne sıkıştırmak uygulaması milyonlarca hacıyı yetersiz servis, pislik ve kargaşalığa mahkum ediyor. Bak 9:37.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali
Hac, bilinen aylardadır. Her kim o aylarda hacca başlayıp kendisine farz ederse; artık hacda kadına yaklaşmak, günah işlemek ve kavga etmek yoktur. Siz hayırdan ne işlerseniz, Allah onu bilir. Kendinize azık edinin. Şüphesiz ki azıkların en hayırlısı Allah korkusudur. Ey akıl sahipleri! Benden korkun!

Elmalılı Meali (Orijinal)
Hacc ma'lûm aylar, kim o aylarda hacca şuru' ederse artık hacda ne refes, ne füsuk, ne cidal yok, hayra dair ise nişlerseniz Allah onu bilir ve çünkü azığın en hayırlısı takvadır, azık tedarük edin de bana takva ile gelin ey beyni olanlar

---

Erhan Aktaş Meali
Hacc, bilinen aylardır. Kim haccı yerine getirirse; o esnada, uygunsuz davranmak, fasıklık[1] yapmak ve kavga etmek yoktur. Ne hayır işlerseniz Allah onu bilir. Azık edinin. Kuşkusuz azığın en hayırlısı takvadır.[2] Ey selim akıl sahipleri! Bana karşı takvalı olun!

1- Günaha sapan. Vahyin belirlediği sınırların dışına çıkan; iyi, doğru, güzel ve temiz şeylerden uzak kalan. 2- Allah\ın buyruklarına içtenlikle uyarak, o buyruklarla kötü ve zararlı şeylere karşı kendisini korumaya, güvenceye almaktır.

Hasan Basri Çantay Meali
Hacc (ayları) bilinen aylardır, işte kim onlarda (o aylarda) haccı (kendine) farz eder (ihrama girer) se artık hacda kadına yaklaşmak, günâh yapmak, kavga etmek yokdur. Siz ne hayır yaparsanız Allah onu bilir. Bir de (Hacc seferinize yetecek mikdarda) azıklanın. Muhakkak ki azığın en hayırlısı (dilenmekden, insanlara yük olmakdan) kaçınmakdır. Ey kâmil akıl saahibleri, benden korkun.

Hayrat Neşriyat Meali
Hac (vakti), ma'lûm aylardır. O hâlde kim onlarda (o aylarda ihrâma girmekle niyet ederek) haccı (kendine) farz ederse, artık hacda ne kadına yaklaşmak, ne günah işlemek, ne de münâkaşa etmek vardır. Hayır (ve hasenât)dan ne yaparsanız, Allah onu bilir. O halde (kendinize yolculuğunuzda lâzım olacak) azık edinin; fakat şübhesiz ki azığın en hayırlısı, takvâdır.(1) Ve ey akıl sâhibleri! (Sâdece) benden sakının!(2)

(1)Burada zikredilen "ma'lûm aylar", Şevvâl, Zilka'de ve Zilhıccenin ilk on günüdür. Bu âyet-i kerîmenin, meâlen: "Kendinize azık edinin!" diye başlayan kısmı Ehl-i Yemen hakkında nâzil olmuştur. Onlar: "Biz, Allah'a tevekkül eden kimseleriz" diyerek yol için azık bulundurmazlar, sonra da zor durumda kalarak dilenirlerdi. (Celâleyn Şerhi, c. 1, 238-239)

(2)Allah korkusunda ne kadar büyük bir saâdet ve lezzet olduğu hakkında bakınız; (sahîfe 205, hâşiye 2)

İlyas Yorulmaz Meali
Hac bilinen aylardadır. Kim o aylarda hac farizasını yerine getirirse, bilsin ki hacda kadınlara yaklaşmak, günah işlemek ve çekişmek yoktur. Güzel ve yararlı işlerden ne yaparsanız Allah onu bilir. İyiliklerinizi çoğaltın. Elbetteki iyilikleri artırmak korunmaktır (sakınmaktır). Ey Akıl sahipleri! Benden korunun (sakının).

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
Kabe'ye yüz sürme belli aylarda olur. İşte her kim o aylarda Kabe'ye yüz sürmeyi boynuna borç bilirse artık o kimse için yüz sürme sırasında kadına yaklaşma, sövüşme, dövüşme olamaz. Ne iyilik işlerseniz Allah onu bilir. Azıklanın. Ancak azığın en iyisi sakınmadır. Ey sağ düşünenler, sakının.

İsmail Hakkı İzmirli
Hac ayları malûm aylardır 1. Her kim o aylarda haccı kendine farz ederse [2] artık hacta kadına yanaşmak [3], sövüşmek [4], şamata etmek olamaz. Her ne hayır işlerseniz Allah onu bilir, kendinize azık yapın, azıkların en iyisi sakınmadır [5]. Tam akıllılar! Benden sakının.

[1] Şevval, Zilkade aylariyle Zilhicce'den on gündür. Şafiiye göre Nahir gecesiyle beraber Zilhicce'den dokuz gündür, Malik'e göre bütün Zilhicce ay'ıdır.
[2] Niyet ile, yahut telbiye ile, yahut kurban sevki ile.
[3] Yahut kötü söz söylemek.
[4] Yahut hudud'u şer'iden harice çıkmak, ta'attan çıkmak, putlar için kurban kesmek, yekdiğerlerini fisk lâkabı ile çağırmak.
[5] Menhiyattan çekinme, yahut dilenmekten, nefsi tehlikeye koymaktan sakınmadır.

Kadri Çelik Meali
Hac bilinen aylardadır. O aylarda hac farizasını eda eden kimse (bilmelidir ki) hacda, kadına yaklaşmak, günah işlemek ve kavga etmek yoktur. Ne hayır yaparsanız Allah onu bilir. Kendinize azık edinin, şüphesiz azığın en iyisi ise takvadır. Ey akıl sahipleri, sadece benden korkun!

Mahmut Kısa Meali
Hac, herkesçe **bilinen aylar**da**dır.** Bunlar da Şevval ve Zilkade aylarıyla, Zilhicce ayının ilk on günüdür. Sadece bu aylar içinde hacca niyet ederek ihrama girebilirsiniz veya önce umre yapıp haccı bekleyebilirsiniz. Diğer aylarda girdiğiniz ihram ile hacca niyet etmiş olmazsınız. **Her kim o aylarda**ihrama girmekle **haccı** tamamlamayı kendisine **gerekli kılarsa,** şunu iyi bilsin ki, **hac sırasında kadına yaklaşmak, günah işlemek ve kavga etmek yoktur.** Öyleyse iyi ve yararlı işler yapın ve unutmayın ki, **her ne iyilik yaparsanız, Allah onu bilmektedir.**
Bir de, kendiniz için azık hazırlayın, "Allah'a güveniyoruz!"

diyerek hac yolculuğu için gereken hazırlıkları ihmal etmeyin, fakat her zaman olduğu gibi hac yolculuğu için de **kuşkusuz en iyi azık,** kişiyi kötülüklerden, günahlardan koruyarak iyiliklere, güzelliklere yönelten ihlâs ve samimiyet, yani **takvâdır. O hâlde, Bana karşı gelmekten sakının, ey akıl ve sağduyu sahipleri!**

Mahmut Özdemir Meali
Hacc bilinen aylardır. Kim o aylarda Hacc'ı yaparsa, Hacc'ta ne müstehcen bir söz ve ilişmeler (yaklaşma, cinsel ilişki) vardır, ne yoldan çıkıp sapmalar vardır, ne de tartışmalar vardır. Ne hayır işliyorsanız, Allah onu biliyor. Donanım hazırlayın; Donanım'ın en hayırlısı, Takvâ'dır / Sakınıp Korunma'dır. Benden sakınıp korunun, ey Duyular'ın sahipleri!

Mehmet Çakır Meali
Hac, belli aylarda yapılır. Hac ibadetini yapanlara, ihramda iken ağzını bozmak, diklenmek ve çene çalmak yasaktır. Yaptığınız iyilikleri ise Allah görüp duruyor.. Yanınızda azık bulundurun. Ama en iyi azık, işini sağlama almaktır. Ey aklı başında olanlar! Kendinizi bana karşı sağlama alın.

Mehmet Çoban Meali
Hac ayları bilinen aylardır. Kim o aylarda hacca başlarsa, artık O'na hacda cinsel ilişki, günaha sapmak, kavga etmek yoktur. Siz ne hayır yaparsanız Allah onu bilir. Ahiret hayatınız için iyi güzel işler yaparak değerinizi artırın! Kuşkusuz değerin en hayırlısı samimiyetle Allah'ın yasalarına uymaktır. Allah'a karşı gelmekten sakınmaktır. Ey akıl sahipleri! Düşünüp akıl ediyorsanız Allah'a karşı gelmeyin! Çünkü Allah'a karşı güç yetiremezsiniz!

Mehmet Okuyan Meali
Hac, bilinen aylar(da)dır. [*] Kim o aylarda haccederse (ihrama girerse), hac esnasında kadına yaklaşmak, günah sayılan davranışlara yönelmek ve kavga etmek yoktur. Ne iyilik yaparsanız Allah onu bilir. Azık edinin! Şüphesiz ki azığın en hayırlısı, [takvâ] (duyarlılık)tır. Ey öz akıl sahipleri! Bana karşı duyarlı olun! [*]

> *Bu ifade, haccın tıpkı namaz, oruç, kurban vs. ibadetler gibi eskiden beri süregeldiğini ve bilindiğini göstermektedir.,Hac ibadeti bu ayette de belirtildiği gibi "bilinen aylar"da yapılmaktadır ki bu aylar Şevval, Zilkade ve Zilhicce aylarıdır. Müfessirlerimiz Şevval ve Zilka'de aylarında hemfikirdirler; Zilhicce'nin ise ilk günü mü yoksa tamamı mı noktasında fikir ayrılıkları yaşamışlardır. Mekkeliler daha önceden de bu aylarda hac yaptıkları için Yüce Allah o zamanı hac zamanı olarak hükme bağlamış, onların uygulamalarında herhangi bir değişikliğe gitmemiştir. Sadece kendileri bazen [nesî'] denen "erteleme" işlemine başvurarak hac aylarının yerini değiştirme girişiminde bulundukları için bunun önü kesilmiştir.*

Mehmet Türk Meali

Hacc (öteden beri) bilinen aylardır.[1] Her kim, bu aylarda (ihrama girerek) haccı kendine farz hale getirirse (bilsin ki) hacc'da (ihramlı iken) eşlere yaklaşmak, günâh işlemek ve kavga etmek yasaktır. (Unutmayın ki) hayır olarak yaptıklarınızın tamamını Allah bilir. Şüphesiz azıkların en hayırlısı takva ise de yanınıza azıklarınızı da alın.[2] Ey temiz akıl sahipleri, Bana karşı hata etmekten kesinlikle sakının.

1 Yani hacc'ın vakti, öteden beri insanlar arasında net bir şekilde bilinen aylardır. Bunlar, Şevval, Zilka'de ve Zilhicce aylarıdır ve bu aylarda bir değişiklik yapılmamıştır. Her ne kadar müşrikler "nesî" (Bk. Tevbe: 37 ve dipnotu) yaparak haccın zamanını değiştirmişlerse de ayların adını değiştirememişlerdir. Peygamberimizin veda haccı, normal zamanında yapılmış ve bugüne kadar da ayların zamanında bir değişiklik yapılmamıştır. Günümüzde Müslüman olduklarını iddiâ eden "çağdaş nesî'ciler," müşriklerden de ileri giderek haccın senede birkaç defa yapılmasını bile söylemişlerdir. Buna delil olarak ay kelimesinin çoğul olduğunu göstermişler ama işlerine gelmediği için (أَشْهُرٌ) kelimesinin "cem'ül kıllet" olduğunu ve 3 ila 9 arasındaki bir sayıya delalet ettiğini bilerek unutmuşlardır.
2 Yani Yemenlilerin yaptığı gibi; "biz mütevekkiliz" diyerek hacca azıksız gelip, diğer Müslümanlara yük olmayın. (Kurtubî) Zîrâ bu yapılan iş, takva değildir. Takva, Allah'a karşı hata etmekten sakınmaktır.

Muhammed Esed Meali

Hac, belli aylarda [180] ifa edilecektir. Her kim o [aylar]da haccı ifa ederse, hac sırasında çirkin konuşmalardan, tüm yakışıksız davranışlardan ve kavgadan kaçınmalıdır. Her ne iyilik yaparsanız Allah onun farkındadır. Ve kendiniz için hazırlıkta bulunun -a-ma şüphesiz, tüm hazırlıkların en güzeli, Allah'a karşı sorumluluk bilincine sahip olmaktır. Öyleyse Bana karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun, siz ey derin kavrayış sahipleri!

180 Lafzen, "açıkça bilinen aylarda". Hac, belli bir ayda (yani Zilhicce ayında) yapıldığına göre buradaki çoğul kullanım, haccın her yıl tekrarlanmasına işaret etmektedir. Ayrıca unutulmamalıdır ki, bazı yorumcular, bunun kamerî yılın son üç ayına işaret ettiğini savunmuşlardır.

Mustafa Çavdar Meali

Hac bilinen aylardır. Kim bu ayda hac etmeye kesin karar verirse bilmelidir ki; hacda eşler arasında ilişki, günah işlemek ve kavga etmek yoktur. Ne iyilik yaparsanız Allah onu bilir. Azık edinin. Şüphe yok ki azığın en iyisi Allaha karşı gelmekten sakınmaktır. Bana karşı gelmekten sakının ey derin kavrayış sahipleri! 3/96-97, 22/25...27

Mustafa İslamoğlu Meali

Hac (her yılın) malum aylarındadır.[390] Kim söz konusu aylarda haccı eda ederse artık o hac boyunca cinsel temalı konuşmalardan, tüm yakışıksız davranışlardan ve kavgadan kaçınmalıdır.[391] Zira ne tür iyilik yaparsanız Allah bunu bilir: Öyleyse azık

hazırlayın! Hiç kuşkusuz yol azığının en hayırlısı sorumluluk bilincini kuşanmaktır: Bana karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ey aktif akıl sahipleri!

[390] Âyette geçen ma'lûmât "bilinen" demektir. Her yıl tekrarlandığı ve dönemin şartlarında uzun olan hac yolculuğu da haccın bir parçası olduğu için bu ifade kulanılmıştır. Eğer âyet, hac ibadetini, "bilinen aylarda" olmak şartıyla herhangi bir zamanda eda etmenin cevazına delâlet etseydi bu da bilinirdi. Oysa, haccın bilinen aylarda olmak şartıyla farklı zamanlarda yapıldığına dair tek bir örnek yoktur. Aksine 198. âyetteki "Arafat'tan çağlayıp gelirken" ibaresi, yine 199. âyetteki "insanların çağlayıp geldikleri yerden siz de çağlayıp gelin" ibaresi haccın topluca belirli günlerde yapıldığına delâlet eder. Ayrıca bu âyetin devamında Mina vakfesine dair "iki günde dönerse" denilir. Bu da, haccın vaktinin aylarla değil günlerle tayin edileceğinin bir başka delilidir. Bakara 203'teki "sayılı günler" ve Hac 28'deki "bilinen günlerde" ibaresi de bu delilin yanına konmalıdır. "Bilinen-sayılı günler"in yorumundaki ihtilaf işin özünü etkilemez. Bu iki âyet de günlerden söz etmektedir ki bu günler haccın ifa edildiği terviye günü de dahil Zilhicce'nin 8-13. günleridir. Mütevatir sünnet de bunu teyit eder. [391] Rafesi "Cinsel temalı konuşmalar" diye çevirdik. İbn Abbas rafesi "kişinin ancak eşinin kulağına fısıldayacağı sözler" diye açıklamış. Aslında hacda şık düşmeyen tüm konuşmalar ve meşru cinsel temalı muhabbetler de rafes hükmüne girer. "Yakışıksız davranışlar" diye çevirdiğimiz fusûk, Allah, insan, hayvan, bitki ve çevre hakkını ihlal eden her tür davranışı kapsar. Cidâl kavga ve yersiz tartışmadır. Haklı ya da haksız fark etmez. Esasen cidâl kişinin haklı olduğuna inandığı durumlarda yaptığı tartışmadır. Dikkat edilecek olursa bu üçü de kendi başlarına haram olan fiiller olmadıkları hâlde hacda yasaklanmışlardır. Çünkü orası sadece haramların değil, kimi mubahların da yasaklandığı bir mahşer provasıdır.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Haccın vakti malûm aylardır. Her kim o aylarda haccı kendisine farz kılarsa artık haccda mücamaat, füsuk, cidal yoktur. Ve hayırdan her ne yaparsa Allah Teâlâ onu bilir. Ve azık edininiz, azığın en hayırlısı ise takvâdır. Ve Ben'den ittikada bulununuz, ey tam akıl sahipleri!

Suat Yıldırım Meali

Hac mâlum aylardadır. Kim o aylarda haccı ifaya azmederse bilsin ki hac esnasında Ne cinsel yaklaşma, ne günah sayılan davranışlarda bulunma, ne de tartışma ve sürtüşme caiz değildir. Siz hayır olarak her ne yaparsanız, Allah mutlaka onu bilir. Azıklanın ve bilin ki azığın en hayırlısı kötülüklerden korunmadır. Öyleyse Bana karşı gelmekten korunun ey akıl sahipleri! [22, 25; 9, 36]

Buradaki "korunma" başlıca iki tarzda tefsir edilir: 1- Başkalarına yük olmaktan ve istemek zilletinden korunma, 2- Genel olarak Allah'ın razı olmadığı her türlü halden korunma

---

Süleyman Ateş Meali

Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda (ihrama girerek) haccı (kendisine) gerekli kılarsa bilsin ki, hacda kadına yaklaşmak, günaha sapmak, kavga etmek yoktur. Allah, yaptığınız her iyiliği

bilir. Yanınıza azık alın (da açlıktan korunun), azığın en iyisi korunmadır. Ey akıl sahipleri benden korunun!

Süleyman Tevfik (1927)
Hac (vakti) ma'lûm aylardır, o aylarda kendi nefsine haccı (niyet itmekle) farz iden kimse içün hacda cimâ', fısk ve me'âsî, gavga ve nizâ' yokdur. Hayırdan her işlediğiniz şeyi Allâh Te'âlâ bilir. Kendinize azık toplayınız (hayâtda iken âhiret çün erzâk tedârik idiniz) Azığın en hayırlısı takvâdır. Ey 'akıl ve fikir sâhibleri benden ittikâ idüb sakınınız.

Süleymaniye Vakfı Meali
Hac ayları bilinen aylardır.[1] Kim o aylarda hacca başlarsa (ihrama girerse), cinsel içerikli sözler söyleyemez,[2] günaha giremez ve kavga edemez. İyilik olarak ne yapsanız, Allah onu bilir. Siz azık biriktirin, kendini (günahlardan) korumak en iyi azıktır. Ey sağlam duruşlu[3] olanlar, yalnız benden çekinerek korunun!

[1] eşhur = aylar çoğuldur. Arapçada çoğul en az üçtür. "İçinde haccı barındıran" anlamına gelen Zilhicce, haccın yapıldığı ay olduğundan Zilhicce'den sonra hacca başlanamaz. Bu ibadete Şevval, Zilkade ve Zilhicce'de başlanabilir.
[2] Aklı ile kalbini birleştiren kişilere ulü'l-elbâb denir. (Bkz. Bakara 2/179'un dipnotu.)

Şaban Piriş Meali
Hac bilinen aylardadır. Kim bu aylarda hac etmeye kesin karar verirse bilmelidir ki, hacda kadına yaklaşmak, günah işlemek ve kavga etmek yoktur. Ne iyilik yaparsanız Allah onu bilir. Bu sebeple kendinize azık edinin. Şüphe yok ki azığın en iyisi Allah korkusudur. Ey akıl sahipleri benden korkun!

Ümit Şimşek Meali
Hac, bilinen aylardadır. Bu aylarda haccı yerine getirecek olan için, hac süresince cinsel yakınlık, kötülük ve tartışma yoktur. Siz hayır olarak ne işlerseniz Allah onu bilir. Azıklanın; azığın en hayırlısı ise takvâdır. Ey akıl sahipleri, Benden sakının.(99)

(99) Takvâ, Bakara Sûresinin başında da geçtiği gibi, Allah'ın emir ve yasaklarına karşı gelmekten sakınmak suretiyle kendi eylemlerinin kötü sonuçlarından korunmak ve Allah'ın himayesine sığınmak demektir. "Benden sakının," "Benden korkun," "Allah'tan korkun" gibi ifadeler de, kişinin, İlâhî buyruklara karşı gelmek suretiyle kendisini Allah'ın korumasından yoksun kılması ve Onun şiddetli azabına lâyık hale getirmesi ihtimaline karşı bir uyarıdır.

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda haccı kendisine gerekli kılarsa hacda kadına yaklaşmak, kötülüğe sapmak, kavga ve çekişmeye girmek yoktur. İyilik olarak yaptığınızı Allah bilir.

Azık edinin. Hiç kuşkusuz azığın en güzeli takvadır. Ey akıl ve gönül sahipleri, benden sakının!

Eski Anadolu Türkçesi

ḥac vaḳti, aylardur bilinmişler pes her kime vācib oldu anlaruñ içinde ḥac: pes 'avrada yaḳınlıḳ yoḳtur: daħı ma'śįyet daħı dartışmaḳ [16a] ḥac içinde. daħı her ne kim işleyesiz ħayrdan, bilür anı Tañrı. daħı azıḳlanuñ: bayıḳ yigregi, śaḳınmaḳdur. daħı śaḳınuñ benden, iy uslar isleri!

Satır Altı Meal (1534)

Ḥac ayları bilinmiş aylardur. Pes her kim ki ḥacc-içün iḥrām geyse ol aylar-da cimā‘ eylemesün, fısḳ eylemesün, çekişmesün ḥac tamām olınca. Daẖı nekim işleseñüz ẖayrdan Tañrı Ta‘ālā anı bilür. Daẖı azuḳlanuñuz azuḳlaruñyigregi taḳvādur. Daẖı benden ṣaḳınuñuz iy ‘āḳil olan kişiler.

Bunyadov-Memmedeliyev

Həcc (mövsümü) mə’lum olan aylardır (şəvval, zülqə’də ayları və zülhiccənin birinci on günü). (Həmin aylarda) həcc ziyarəti vacib olan (həcci özünə vacib bilən) şəxsə həccdə olarkən (qadınla) yaxınlıq, söyüş söyüb pis sözlər danışmaq, dava-dalaş etmək yaramaz. Allah gördüyünüz hər bir yaxşı işi bilir. (Həcc və ya axirət üçün) tədarük görün. Ən yaxşı tədarük (azuqə) isə təqvadır (pis əməllərdən çəkinməkdir). Ey ağıl sahibləri, Məndən qorxun!

M. Pickthall (English)

The pilgrimage is (in) the well known months, and whoever is minded to perform the pilgrimage therein (let him remember that) there is (to be) no lewdness nor abuse nor angry conversation on the pilgrimage. And whatsoever good ye do Allah knoweth it. So make provision for yourselves (here after); for the best provision is to ward off evil. Therefore keep your duty unto Me, O men of understanding.

Yusuf Ali (English)

For Hajj are the months well-known(217). If any one undertakes that duty therein, Let there be no obscenity, nor wickedness, nor wrangling in the Hajj. And whatever good ye do, (be sure) Allah knoweth it. And take a provision(218) (With you) for the journey, but the best of provisions is right conduct. So fear Me, o ye that are wise.

217 The months well known: the months of ShawwaI, Dhual Qa'dah, and Dhual Hijjah (up to the 10th or the 13th) are set apart for the rites of Hajj. That is to say, the first rites may begin as early as the beginning of Shawwal, with a definite approach to Makkah, but the chief rites are concentrated on the first ten days of Dhu al Hijjah, and specially on the 8th, 9th and 10th of that month, when the concourse of pilgrims reaches its height. The chief rites may be briefly enumerated: (I) The wearing of the pilgrim garment (ihram) from certain points definitely fixed on all the roads to Makkah; after this the pilgrimage

prohibitions come into operation and the pilgrim is dedicated to worship and prayer and the denial of vanities: (2) the going round the Ka'bah seven times (tawaf), typifying activity, with the kissing of the little Black Stone built into the wall, the symbol of concentration in the love of Allah; (3) after a short prayer at the Station of Abraham (Q. 2:125), the pilgrim goes to the hills Saf a and Marwah (Q. 2:158), the symbols of patience and perseverance; (4) the great Sermon (Khutbah) on the 9th of Dhual Hijjah. when the whole assembly listens to an exposition of the meaning of Hajj; (5) the visit on the eighth, of the whole body of pilgrims to the Valley of Min a (about six miles north of Makkah), where the pilgrims halt and stay the night, proceeding on the ninth to the plain and hill of 'Arafat, about five miles further north, which is also called the Mount of Mercy; (5) the tenth day, the ' Id Day, the day of Sacrifice, when the sacrifice is offered in the Valley of Mina, the head is shaved or the hair trimmed, the tawafal Ifadah and the symbolic ceremony of casting seven stones at the Evil One is performed on the first occasion; it is continued on subsequent days; both rites are connected with the story of Abraham: this is the ' Idal Adha ; note that the ceremony is symbolically connected with the rejection of evil in thought, word, and deed. A stay of two or three days after this is prescribed; these days are called Tashriq days. (R).

218 It is recommended that pilgrims should come with provisions, so that they should not be compelled to resort to begging. But, as usual, our thought is directed at once from the physical to the spiritual. If provisions are required for a journey on earth, how much more important to provide for the final journey into the future world? The best of such provisions is right conduct, which is the same as the fear of Allah.